

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXIV. Johannis Hierosolymitani, & Hieronymi obitus. Male audit Origenis
doctrina in Oriente & Occidente:

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A hannes Damascenus, Theophilum morti proximum, cum propter admissum in Iohannis causâ peccatum, exhalare spiritum non posset, oblata ipsi Chrysofomi imagine & adorata statim animam egisse. Nihilominus tamen eius famam lancinavit Cyrillus Theophili cognatus. At cum animum ipsius mitigare studenti Attico Constantinopolitano Episcopo perpetuas sese cum Chrysofomi nomine inimicitias gesturum Cyrillus renuntiasset, in acres Isidori Pelusiota oburgationes incurrit: & ad meliorem tandem revocatus mentem cum Iohannis memoria rediit in gratiam, nomenque ipsius Diptychis inseruit. Anonymus Chrysofomi vitæ scriptor infomnis monitum à Iohanne Cyrillum sententiam mutasse narrat, deque eius pietate & integritate saniora sensisse. Relato eius in Diptycha nomine, reliquis Præsulis idem ut facerent, exemplo fuit. Adeo ut publice coli deinde

B ceptus sit Chrysofomus, & magna demum pompa ac comitatu Constantinopolim reliquias ipsius Comanis devexerit Proclus antistes Constantinopolitanus. Hic porro frustra miratur Socrates, quid sit cur tot post obitum annis Origenem ab Ecclesiæ communione fegregatum pronuntiaverit Theophilus, Iohannem vero trigesimo quinto à morte anno in eandem Proclus receptum voluerit: nam licet Origenis potius doctrina, quam nomen fuerit à Theophilo damnandum, nihilominus tamen ut pote nefariæ doctrinæ auctor Origenes censuram aliquam & reprehensionem commeruit; cum nullius è contrario erroris affinis Chrysofomus, per summum scelus ab Ecclesiâ proscriptus, iure in eam subinde receptus sit. Iam ante hæc tempora librum De resurrectione adversus Origenem scripserat Hammon Hadrianopolitanus, ut à Maximo traditum est in Scholijs ad Dionysium De

C cœlesti Hierarchia, cap. 7. De eius ætate unum habeo quod dicam, vetustiorum fuisse ipsum Cyrillo, à quo in testimonium alicubi citatus est.

XXIV. Restituto in pristinam famam Chrysofomo, magna tamen ex his confidationibus Origeniano nomini ignominia illata est, ut fere iam vulgo pro Hæretico haberetur. Quapropter Hieronymus Demetriadem virginem præceptis instituta anno 413. caute monet ut sibi ab Origenistarum fermento caveat. Nam cum Origenismum ab Anastasio protritum dixisset, addit: *Et quia veror, ino rumore cognovis, in quibusdam adhuc vivere & pullulare venenata plantaria, illud te pio caritatis affectu præmonendam puto, ut sancti Innocentij, qui Apostolica cathedra, & supradicti viri successor & filius est, teneas fidem.* Postquam vero animarum *αεὶ ὡς ἔστιν*, & admissa ab iis ante vitam peccata, velut hæreseos illius characteristicon

D notavit, *Hæc impia*, inquit, *& scelerata doctrina olim in Ægypto, & Orientis partibus versabatur, & nunc abscondite, quasi in foveis viperarum apud plerosque versatur, illarumque partium polluit puritatem; & quasi hæreditario malo erit in paucis, ut perveniat ad plurimos.* Atque his & sequentibus non Origenismum duntaxat, sed & huius traducem Pelagianismum notat: magna siquidem doctrinæ utriusque affinitas. Vnde Iohannes ille Hierosolymitanus sæpe iam vocatus in partes, postquam Origenianam diu propugnavit doctrinam, in Pelagianam demum prolapsus est; nec Pelagium fovit modo, sed Hieronymi etiam Pelagionistis ulciscendi studio, in discipularum ipsius Eustochij & Paulæ monasteria cadibus, incendiis ac rapinis per submissos gregales suos grassatus est. At cum paulo post mors oppressit, anno nimirum post Christum natum 416. & quadriennio post, ipsum quoque Hieronymum. Leo

E Papa suppar huic atati in Epist. 11. ad Iulianum Coënssem Origenianæ animarum *αεὶ ὡς ἔστιν* damnationem probat & prædicat. Leoni aequalis Vincentius Lirinensis, de quo in superiore sectione diximus, in libello adversus Hæres. cap. 23. maximis Origenem affecit laudibus, quo splendidior esset subjecta vituperatio. Auctor Catalogi Scriptorum Ecclesiasticorum ad Desiderium, Hieronymo perperam adscripti, Hæreticis alioqui non valde iniquus, Origenem tamen temeritatis & erroris infimulat. Dioscorus Alexandrinus præsul apud Synodum Chalcedonensem Origenismi infimulatus est à Theodoro Alexandrinæ Ecclesiæ Diacono. Refert Cyrillus monachus, in vita S. Euthymij, maximam Origenistarum multitudinem in Casateæ Palæstinæ vicinia habitasse; cumque ij ad sanctissimum Abbatem Euthymium frequenter ventitarent pietatis obtentu, vanitatem ipsorum & errorem virum harum rerum callentissimum coarguisse, & reluctantes argumentis opprefisse. Memorabile vero imprimis Concilij Romani, anno 496, sub Gelasio Papa habiti decretum, super Origene, ipsiusque lucubrationibus, quod est huiusmodi: *Origeni, nonnulla Opuscula, qua vir beatus Hieronymus non repudiat, legenda suscipimus: reliqua autem omnia cum auctore suo dicimus esse damnanda.* Ad hæc vitio dat Eusebio, quod in laudibus atque excofatione Origenis *schismatici unum consecrasset scriptum.* Deinde scriptum, quo agitur De pœnitentia Origenis, apocryphum esse jubet. Attamen supposititia hæc esse, totamque adeo Decreti huius partem, quæ ab his verbis: *Item Decretales epistolæ* ad finem usque pertinet, à Gratiano additam esse, nihilque huiusmodi in antiquis Codicibus reperiri affirmant nonnulli; velut Nicolaus de Cusa in libro De concordantia Catholica, cap. 3. Denique Stephanus Gobarus Trithemita reprehendendi Isidori Pelusiota ansam quærentem Severum, Origenis-

mum ipsi affinxisse scribit; ideoque nempe quod Chrysofomi causam adversus Theophilum & Cyrillum defendisset: atamen veritate victum resipuisse, & temere jactatam calumniam prudenter revocasse.

XXV. Nonnullos autem contrariis ductos studiis Origeniano nomini hoc tempore fuisse comperio. Theodoretus Hæresicon seriem contexens, nullum in iis Origenismum, nullos Origenistas recenset; imo vero Origenem cum laude & honore appellat. Certe totis quinquaginta annis Theodoro vetustior Philastrius Brixientis, qui Hæreticorum item Catalogum edidit, nullam penitus fecit Origenistarum mentionem; quod in eo tamen minus mirandum est, ut pote qui Epiphani, Hieronymi, Iohannis Hierosolymitani, Theophili, Nitriensium, & Chrysofomi altercationes atate præcesserit. Origenistas vero palam se produnt Socrates Scholasticus, & Hermias Sozomenus in Historiis suis; ita diligenter argumenta perquirunt omnia, quibus fulciri secula hæc & roborari potest. Fuit ex eodem grege Sidonius Apollinaris, fuit & Auctor Prædestinati equalis temporum illorum, à Jacobo Sirmondo in lucem editus, studium suum adversus Origenem præ se ferens, & errores ipsius Operibus admittos, à falsariis, & librorum adulteratoribus Hæreticis intrufos & asperfos fuisse gnauiter contendens. Fertur etiam ex libris Origenis instructus ad impietatem & armatus Eutyches, impurus Hæreticus, unicam in Christo naturam posuisse. Adeo diversa homines de Origenis doctrina hac tempestate sentiebant.

SECTIO TERTIA.

I. Rursus è Palestina monasteriis Origenismus emergit. II. Origenistas apud Iustinianum accusat Sabas. III. Origenismum passim spargunt Nonnus & Leontius; IV. & aliquanto post Nonni discipuli Theodorus & Domitianus Origenismi causa crudelia multa perpetrant. V. Sarabaita unde dicitur. VI. Origenistarum gesta Imperatori renuntiatoris Gelasii Laure Præfectus, ab ejus aditu excluditur; huic in reditu defuncto succedit Georgius Origenista; Georgio Cassianus, Cassiano Conon, orthodoxus orthodoxo. Antiochena Synodus. VII. Epistolam ad Meenam adversus Origenem scribit Iustinianus: VIII. cujus Epistolæ summa representatur. IX. Theophanis somnium. Iohannes Philoponus origenistat. X. Trium Capitulorum causa aliquanto post ventulari cepta est. XI. Edictum adversus Trium Capitula promulgat Imperator, unde Schismata multa oriuntur. XII. Restorescit Origenismus in Palestina. Synodus Quinta celebratur; XIII. & damnat Trium Capitula. Hinc magnis moribus Ecclesia conturbatur. XIV. Vtrum in Quinta Synodo de Origene actum sit. XV. Quid in ea adversus Origenem constitutum sit, exponitur. XVI. Nova in Origenismum facta odij accessio; XVII. qua prodeuntibus subinde annis paulatim obsolevit. Insuper sibi tamen nonnullos identidem Origenes nactus est; XVIII. Graculos precipue: à Latinis vero benignius exceptus est. XIX. Oraculum divinitus editum S. Mechtildi de salute Origenis. Guidonis & Platina de Origene iudicium. Hujus causam tuentur Iohannes Picius, & Iohannes Nauclerus. Favet ipsi quoque Iohannes Tritemius, sed citra errorum ipsius defensionem. XX. Primus Origenis Opera prælo commisit Iacobus Merlinus, & pro eo Apologiam scribit; unde Masset & Beda convitiis appetitur. XXI. Defendunt Origenem Erasmus, Ferrarius, Sixtus Senensis, Genebrardus, & Halloxius eundem impugnant Baronius, & Bellarminus; Lutherus, & Beza: incerta Sculteti ratio: æquiores in eam se gerunt Espencans, Possevinus, Gretserus, & Binetus.

I. SUPERIORES turbas, velut de compado, multorum annorum induciæ consecutæ sunt, Origenismo faventibus quidem multis, pluribus etiam adstantibus, sed utrisque vel prementibus sententiam, vel citra discordiam aperiens; quoad è Palestina monasteriis nova rursus dissensionis flamma erumpens, maximum in Ecclesia peperit incendium. Nam cum ex erectis à S. Saba asceteriis per nefas exiissent monachi quidam perduelles, & ad torrentem Thecoun in Palestina novam Lauram exstruxissent circiter annum Christi 517. reconciliatus cum illis Sabas, decorata à se & amplificata ipsorum Lauræ Iohannem quemdam præfecit. Scribit Cyrillus monachus, testis locuples, ut qui his locis & temporibus vixit, morti proximum Iohannem hujusmodi vaticinium edidisse. *Eccè veniunt dies, in quibus qui præsentem locum habitant, desiscunt à recta fide, & extol-*

Cyrrill. in
tit. 5. Sa-
bae. 49. 50.